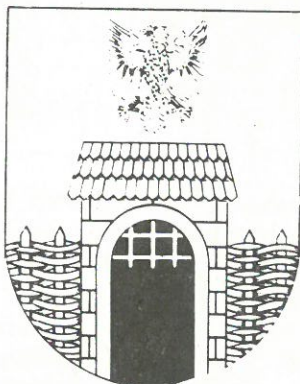

PILISVÖRÖSVÁR *Ma*

Ára: 25 Ft

PILISVÖRÖSVÁR NAGYKÖZSÉG LAPJA

3. évf. 39. szám 1991. december

Beszéljük meg...

Az önkormányzat egy évét

A jubileumok, évfordulók számvetésre csábítanak, bizonyos körülmények között köteleznek is. Az önkormányzati választások 1990 október 14-én voltak ugyan, képviselőtestületünk működésének évfordulóját azonban csak november 12-től az eredményes polgármesterválasztástól számíthatjuk. Tehetjük ezt annál is inkább, mert az azóta eltelt egy év bizonyítja, hogy a polgármester választás hosszúnak tűnő vajadására nagy szükség volt.

Rendezni tudtuk a választás utáni mennyiségi /mandátumszámból adódó/ erővonalak mentén keletkezett feszültségek kiegyenlítését. Nem lehetünk olyan, magabiztosak azt állítván, hogy ez velünk született bölcsesség eredménye inkább hálát adhatunk Istennek, hogy a megállapodás útjára vezetett bennünket.

Ez a megállapodás és a jórészt minősített többséggel hozható döntések szükségessége adja meg képviselőtestületünknek azt az értéket mellyet minden materiális teljesítménynél, megszámlálható eredménynél /amit az arra kíváncsiaknak év végén össze is fogunk számolni/ értékesebbnek tartok; a FELELŐS KORMÁNYZÁST. Ez az érték kettős pilléren nyugszik erkölcsi és szellemi bázison. Kérlelhetetlen erkölcsiség személyi, vagyoni kérdésekben, 2 szellem elsőbbsége a gondolkodásmódban.

Azt kell hinnünk, hogy ahol ez nincs meg akár a környező

Tartalomból:

*Beszéljük meg az önkormányzat egy évét
Községi hírek, közérdekű tájékoztatások
gáztársulás, telefonügy, áfa visszaigénylés
szeretotthonról, község, beruházások
és sok más*

Iskoláinkról

Önkormányzati határozatok

Orvosi tanácsok - cukorbetegségről

*Környezetünkről

Egyházi hírek, vallási-erköltsi írások

Október 23-ről - utógondolatok

Kézilabdás hírek

Szociális otthonról

Horgászok számára

Kertbarátok - aktuális tanácsok

települések némelyikét nézzük is, zavarok támadnak a településen.

Ez alatt az egy év alatt kialakult a testület stílusa is.

Milyen ez a mi képviselőtestületünk?

Munkabíró, komoly feladatok megoldására képes. A hetente tartott testületi üléseket és a nyári másfél hónapos szünetet is beszámítva átlag kéthetente találkoztunk.

Döntéseink nem könnyen születnek hiszen éjfél környékén térünk meg családukhöz. Tehát a döntéseinket alaposan megvitatjuk, de egymásra, kell figyelniük, mert szinte minden döntésünkhöz a húsz képviselőből tizennégy egyetértésre van szükség. A szükséges szolidaritás már kialakult.

Jelen van testületünkben a fiatalos, aktív lendületes intellektuális csoport puritán szemlélettel, de jól kiegészítik ezt az idősebb, élettapasztalatot is felmutató képviselők realitása.

Ha a liberális vagy konzervatív felfogási szempontból keresük a tájékozódási pontokat nehezen találunk fogózkodókat, mivel a személyektől független pártjegyek elmosódtak, a liberális frakciókban ülők gyakran konzervatív nézetek mellé teszik le a voksukat és fordítva.

Jó nyomon járunk azzal a feltételezéssel, hogy a képviselők egyenként, egyre inkább lelkiismeretük szerint szavaznak.

Ha mindenáron e szempont szerint értékeljük a teljes testületet,

akkor inkább enyhén konzervatívnak találjuk.

A község nyugott, töretlen fejlődéséhez a felelős kormányzáson túlmenően még egy fontos dologra szükség van: ez pedig a **KÖZSÉG EGYSÉGE**.

E téren is istenadta szerencse, hogy a választások részben rendezték az erőviszonyokat, minden jelentősebb erő szerephez jutott a község házában. Tragédia lenne nem politikai szerveződések erőteljesebb nyugtalankodása a községben mint az a környezetünkben nem egy helyen tapasztalható.

Mindezek ellenére nem lehetünk nyugodtak. Őseink századfordulóig tartó zártkötésűsége a terjedő munkamegosztás feszítő igénye, majd a történelmi rengések véres tajtékja nyomán mindinkább nyitott lett.

Majd a szocializmus kegyelemdöfésével váltunk bérabszolgává egymásnak uszított filléres órabékkülönbségekre irigykedő polgárutánszolgák.

Ebből a társadalmi gödörből kell ismét kiemelkedünk.

Elsősorban újratanulva az igazi közösségi életformát, ahol egyesületekben, vagy akár kocsmái törzsasztalnál-csak az együttlétnek örülve-felejtjük el az ünneplésre összetereltek megaláztatását, vagy érdekből egy pártba beiratkozottak szegényét. Így kell újra közösséget szervezni, lakóközösségekben összejárni, egymásra figyelni együtt virrasztani a halottaik mellett, örvendezni egymás újszülöttjeinek.

A szétesett társadalom felszíni jelensége a szemetes elhagyott utca, rendezetlen falukép; mélyrétege a rengeteg feljelentés, pör, békétlenkedés, irigység, bizalmatlanság.

Maroknyi jól szervezett idegen kufár búcsúkor céljai könnyed játékszerévé tehetett jónéhány polgárunkat, gyereket, de meg közülünkvalókat, is mutatványost csinálva belőlük az utcán.

Itt kell kezdenünk ahogy az amerikaiak mondanák - lazítsunk, járjunk emelt fővel ismeretlenül is nézzünk egymás szemébe és mosolyogva köszönjük egymásnak.

A mosolygó ember közösségi ember is. Figyel, érdeklődik és segít a másoknak. Tudom még messze vagyunk attól, hogy nyolcvan egyesületünk legyen, mint amennyi egy hasonló kisvárosnak van, egy tőlünk nyugatra fekvő hasonló nagyságú városnak. De-mindent meg kell tennünk, hogy mindez mielőbb bekövetkezzen. Ezért fogunk mint az idén is jövőre ünnepeket, társasági alkalmakat szervezni, közösségi találkozóhelyeket építeni/tornaterem, ifjúsági klub, közösségi ház/.

Rendszeres alkalmakat kell teremteni a község társadalmi életében vezető szerepet játszó egyesületvezetőknek, intézményvezetőknek, köztisztviselőknek, képviselőknek a találkozásra. Igyekeznünk kell értelmiségünknek itthon munkát kínálni és először nekik és csak utána idegeneknek.

Így leszünk lassan ismét összetartó vörösváriak. Fontos ez, hogy felhagyjunk önpusztító széthúzásunknak, mert például ennek számít, hogy a vörösváriak átlagban fejenként feleannyi személyi jövedelemadót fizetnek, mint a hasonló tehetségű származású, helyzetű, solymáriak, vagy budakesziek. Összetartani azt is jelenti, hogy egymásért áldozatot vállalunk, akár adófizetéssel. A visszatartott adót most már nem az állampárttól, sem Kádár Jánostól vonjuk el, hanem önmagunktól, önmagunktól, vörösváriaktól.

Különösen most hiányzik a be nem fizetett adó, amikor az éves fejlesztéseink forrása ebben az évben kb az az ötvenöt millió forint volt amit személyi jövedelem adónkból visszakaptunk. Most képzeljük el, ha a solymáriakhoz hasonló fejenkénti adót fizettük volna!

AKKOR AZ IDÉN SZÁZTÍZMILLIÓÉRT FEJLESZTHETÜNK VOLNA!

**Botzheim István
polgármester**

KÖZSÉGI HÍREK, KÖZÉRDEKŰ TÁJÉKOZTATÁSOK

A II. gáztársulatba tömörült lakosok részéről állandó jelleggel felmerülő kérdés és panasz, hogy mely utcában és mikor helyezik üzembe a vezetékét. A hideg idő beálltára tekintettel mit tegyenek a fűtésük érdekében. A gázszolgáltató vállalat tájékoztatása szerint a II. társulás vezetősége sajnos nem válaszolt arra a kérdésükre, hogy milyen ütemezésben kívánják a gázbekötéseket megrendelni. A társulás eredetileg egyszerre kívánta a

rendszer átadni, erről azonban a szolgáltató vállalatot nem értesítette. A konkrét ütemezés hiányában nem tudnak pontos választ adni a bekötés várható időpontjáról. Az 1991. évi fogyasztói megállapodásban foglaltak alapján a használatbavételi engedély megadása szerint kötnek be. A bekötés ütemezése a Bányaműszaki Felügyelőség használatbavételi engedélyének kézhezvételétől és akivitelező kapacitástól függ, megindult tehát a körkörös védekezés, az önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal mindebben vétlen, mivel a társulás belső ügyeibe, munkájába nincs joga és lehetősége beleszólni. Az a javaslatunk, hogy akinek nincs birtokában konkrét ígéret a bekötés konkrét időpontjáról, az készüljön fel a hagyományos fűtésre, illetőleg az eddigi lehetősége szerint fűtse ebben a fűtési szezonban a lakást.

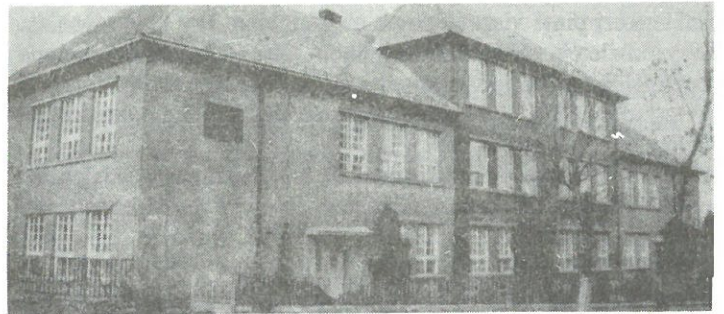
A telefonhálózat bővítése ügyében eddig már ajánlatot tett MATÁV közölte, hogy a pilisvörösvári igényeket nem képes megoldani. Lakossági önkéntes társulást célszerű a telefonhálózat bővítése érdekében létrehozni. Azok a lakosok akik 1991 végén, vagy 1992 első negyedében befizetnek 12000 forintot, majd későbbi időpontban még 18000 forintot, részükre 1993 december 31-ig a telefont bekapcsolják. A képviselőtestület támogatja a társulás létrehozását. Kaciba István úr felmérte az eddigi igényeket, egyben vállalja a társulás szervezését is. Kérjük döntse el minden érdekelt, hogy a jelzett 2-3 éven belül igényt tartanak-e a telefonra 30-40.000 forint befizetés ellenében. Eddig 380 lakos jelentette be az igényét telefonra, még további jelentkezés is lehetséges/feltehetően az igénylők száma szerint is alakulnak a költségek/. Akit még érdekel az ügy, a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati irodájánál jelentkezhet. Kaciba István úr közölte, vállalja a társulás vezetését is, egyben kéri, hogy a belépni szándékozók, vagy a már belépettek közül jelentkezzenek azok, akik a társulás intézőbizottságában a tagságot vállalják -kb. 10 fő jelentkezése szükséges.

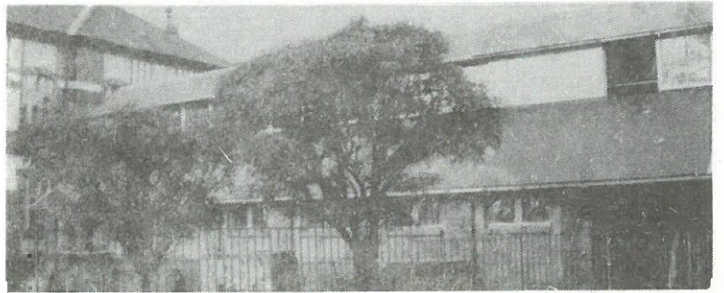
Megemlíttük, hogy a Pilisi medence Társulási Szövetségéhez csatlakozott 10 község is a társulás szervezését támogatja. A társulás létrehozásáról a tárgyalásokról az érdekelteket folyamatosan tájékoztatni fogjuk. Az eredményes munka jelenleg legfontosabb feltétele, hogy a társulás és a vezetősége minél előbb megalakuljon. **ÁFA visszaigényléseknél** gyakori, hogy a számláról a vállalati bélyegzőlenyomat hiányzik, ezért az ÁFA-t nem térítik vissza. Felhívjuk a figyelmet, hogy az érdekeltek ellenőrizték a számlát, ha szükséges akkor bélyegeztessék le.

A Szent Erzsébet Társaság képviselőjétől tájékoztatást kaptunk a majd felépülő szeretetotthonról, az építés ütemezéséről és a lakosságot közvetlenül is érintő kérdésekről. Képviselő úr elmondta, hogy az "anyatársaság" karitás jelleggel működik Kanadában, amely ott 300 embernek nyújt igazi otthont. A Pilisvörösváron

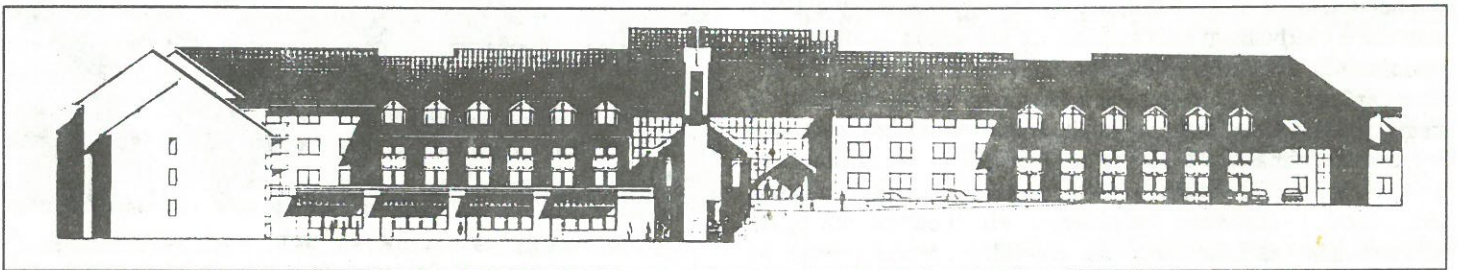
épülő szeretetotthon főépületből áll majd, amelyben 150 időskorú gondozottat helyeznek el. A későbbiek során több szakaszban egy sorházjellegű apartmanház épül, amely további 100 férőhelyet biztosít a rászorulóknak. Az épület kb. 10.000 m² alapterületet foglal magában, az egész objektum 60.000 m² kiterjedésű telken épül fel. Az építkezésre a pályázatot meghírdették, 18-20 hónap átfutási időre számítanak, az otthon 1993 karácsonyára képes fogadni a gondozottakat. A Társaság vezetősége számít a helybeli szakiparosok közreműködésére is, tekintve, hogy hagyományos szerkezetű falakat alkalmaznak, monolit rendszerű födémekkel, ácsolt szerkezetű tetővel, tetőfedéssel. Az Ipartestület részéről Sörös János képviselő úr kilátásba helyezte a kapcsolatok felvételét az érdekelt szakiparosokkal, valamint a főépítővel és a társaság vezetőségével. A szeretetotthon felépítése, majd működtetése, a kifejtettek szerint közeli fejlődése, az infrastruktúra javítása szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír Pilisvörösvár számára. A csatornahálózat létesítéséhez már is jelentős hozzájárulást vállalt a Társaság. Arra is számítani lehet, hogy mind az építés, mind a már működés fázisában a helybeli lakosoknak munkalehetőséget nyújthat majd a szeretetotthon, egyben emeli Pilisvörösvár központi szerepét, rangját a pilisi medencében, hasonló jellegű intézmények sokaságára volna szükség, Budapest peremvárosává alakulásához. Köszönet jár mindeztért Manhertz Erzsébet nővéremnek, Pilisvörösvár szülöttének és jóakarójának, a társaság és az otthon egyik alapítójának.

- a Vasártéri iskola bővítése 85%-os készültségu, 5.5 millió forint eddigi ráfordítással. A használatbavétel a következő hetekben lehetséges.

Mentőállomás helyét az Önkormányzat és az egészségügyi szervek vezetői kiválasztották, a rendelőintézet melletti telekrészen épül

A szeregetotthon vázlatos képe: Főépület

Caritás egyesület részéről Szauerné Fetter Terézia köszönetét fejezi ki lapunkon keresztül is az eddigi pénzbeli és természetbeni adományokért a lakosságnak, az önkormányzati testületnek pedig a 300.000 forint támogatásért. Egyben kéri, hogy az idős, beteg emberek, valamint a nagycsaládosok segítéséhez, karácsonyi megajándékozásához pénz, ruhafélék, játék stb. adományokkal - akik tehetik - járuljanak hozzá. Az adományokat a Fő úti irodán 10-től 12 óráig, délután 15-től 17 óráig veszik át. Köszönet a segítségért a rászorulóknak nevében is.

Közmeghallgatást tart az önkormányzati testület a Művelődési Ház I. emeleti termében. Ennek célja az 1992. évi költségvetési fejlesztési tervek előirányzatait a lakossággal ismertessék, a véleményeket fogadják, hasznosítsák az önkormányzat részéről, Szeretettel és tisztelettel hívjuk polgárainkat a közmeghallgatásra, figyelemmel a község érdekeire, egyben jelezzük, hogy ezúttal nem felügyelőről van szó, hanem az 1992. évi tervekről.

Községi beruházások állapota:

- A Templomtéri iskola tornaterme 65%-os készültségu, a hónap végére az építési munkálatok befejeződnek, a tornaterem a téli szünet után már használatba vehető lesz. Eddig 9.7 millió forintot fordított az építésre az önkormányzat.

fel. Az állomás 40.000 állampolgár érdekében, a társult község-ök összefogásával jön majd létre, Pilisvörösvárt előzetes számítások alapján kb. 6 millió forint költség terheli majd.

Pilisvörösvári székhelyen önálló rendőrkapitányság létrehozásával egyetért a Pest-megyei és a Budaörsi Rendőrkapitányság. A Pilis medence társult községei nevében a Belügyminisztériumhoz fordul Botzheim István polgármester úr, e Pilisvörösvár számára is nagy jelentőségű kérdésben.

Utca név változásokról tárgyalt az önkormányzati testület Ügyrendi Bizottsága. A cél az, hogy az előző rendszerhez kötődő utca nevek helyett újból a régi hagyományos utcaneveket hozzuk vissza, vagy más, az utca vagy a községrész jellegének megfelelő utca névváltozások történjenek. A lakosság véleményét kérdőív alapján kéri majd az önkormányzati testület ehhez, egyúttal a lakosság megértő segítségét, hangsúlyozva azt is, hogy az utca név változtatása külön terheket nem okoz az érintett utcák lakóinak. Önkormányzati-községi tulajdonú ingatlanok megvételére érkezettek ajánlatok. A gazdakör vendéglő, a cipőbolt, a bányatelepi kisbolt megvételéről volna szó. Az önkormányzati testület a községi tulajdonú ingatlanok tulajdonjogát ez idő szerint nem kívánja megváltoztatni. Az önállóan üzemeltethető üzletek bérleti használatra történő kiadását látja célszerűnek az önkormányzat, a

mindenkori piaci viszonyoknak megfelelően. Így lehetséges az, hogy az üzletek, vállalkozások működésébe a lakosság érdekeinek megfelelően, a tulajdonos jogán szóljon bele az önkormányzat, a bérleti díj pedig a község fejlesztésének anyagi lehetőségeit javítja.

A helyi OTP részéről megkeresték az önkormányzatot a jelenlegi iroda épületük bővítése érdekében, amelyet tetőtérbeépítéssel kívánna megoldani. A bővítés lehetővé tenné új üzletágak bevezetését az OTP-nél, egyben az ügyfelek jobb ellátását, de érintené Pilisvörösvár központosítását is, ezért az önkormányzat a kérelmet támogatja. Távolilag az egységes községkép kialakítása érdekében a zártorú beépítésre törekszünk a Főút - Attila út szakaszán. . .

Közbiztonsági-rendészeti jellegű panaszt terjesztettek elő a Fő úton, Szabadság úton lakó polgárok. A hétvégeken a discóból kiáramló fiatalok zajos, sokszor garázda viselkedése zavarja a lakók nyugalma, ez az állapot tarthatatlan szerintünk. A képviselőtestület már korábban is foglalkozott a Művelődési Házban működő disco hasonló problémáival, kérte a vezetőtől a záróra rendezését. A disconál ez ugyan megtörtént, de az ugyancsak ott működő pinceklubnál nem, tehát a kifogásolt viselkedés ott folytatódott. Az önkormányzat elrendelte, hogy az említett szórakozóhelyeken a záróra 23 órakor legyen, egyben felhívta az iskola igazgatókat is, kísérik figyelemmel az iskoláskorú fiataloknak a szórakozóhelyeken való részvételét. A pilisvörösvári rendőrállomás úi parancsnoka evetért a Művelődési Ház környékén lakók panaszával, maga is tapasztalta a korábbi járőrözések során is a helytelenített magatartást, azt is megjegyezte, hogy a 10-es úton sok a cserbenhagyásos gázolás, az italozások miatt az úton randálrozók félelmetes dolgokat művelnek. A disco idején visszatérő rendőri járőrözéseket tartanak. A képviselőtestület a megjelölt záróra betartásával, a fiatalokúakra vonatkozó szeszszital fogyasztás tilalmának a betartásával a Művelődési Ház I. emeletén javasolta a disco rendezését. Az eddigi tapasztalatok szerint az oda járó fiatalok általában kultúráltnan viselkednek, az igazi rendteremtést, az összejutkozések elkerülését természetesen az biztosítaná a legjobban. ha a fiatalok a természetes és jogos szórakozási igényeiket merítik ki, amivel a randálrozás, a környéken lakók panaszát enm merült volna fel, hiszen azt mindenki - az idősebbek is - elismerik hogy a fiatalságnak a szórakozási lehetőséget biztosítani kell.

A helyi adókról szóló rendeletünkkel kapcsolatban az üdülterületnek, valamint a zártkertnek minősülő ingatlanok tulajdonosai részéről reklamációk érkeztek. Az érdekeltek a négyzetméterenkénti 150, illetőleg a 300 forint adótétel magasságát tartják túlzottnak. A panaszokat felülvizsgáltuk, az önkormányzat az adótételeken ez évben nem változtat. Álláspontunk szerint, és ez rézebbi időkből származó rendelkezés és gyakorlat - a zártkertnek minősülő ingatlanok mezőgazdasági jellegű területek Ebből eredően csak ilyen rendeltetésű épületeket lehetett rajtuk elhelyezni, engedély alapján és alapterületek nem haladhatta meg /sőt el sem érhetne volna/ a 30 négyzetméter. A helyi adóról szóló rendeletünk ezt a helyzetet vette figyelembe, a 150 forint tételes adó nem okoz túlzott megterhelést, természetesen a jogellenesen túlépítkező magasabb összegű adót fizet. Az üdülterületen lévő építményeknél ugyanez a helyzet/ a túlépítkezőt valóban súlyosabban terheli az adó. Mindezek mellett ez évben a reklamálók adóterhe nem tekinthető elviselhetetlennek az adó rendeletünk ez év augusztus 8-án lett kihirdetve, ezért csak ezt követően tekinthető hatályosnak. A rendelet hatálybalépésétől zártkerti építménynél havi 375, üdülterületnél havi 750 forint a kivehető adó, egyidejűleg a rendelet 300 négyzetgöl területet tekint az építményhez tartozónak, ami mentességet is jelent a korábbi földadó alól.

Iskoláinkról

Szili Mihály igazgató urral beszélgettem, a találkozót azért kértem, mert a családban az iskola és a pedagógus problémák érthető okokból gyakran felmerülnek. Szili Mihály igazgató úr szívélyesen és teljes nyíltsággal fogadott, megvallom, az iskoláról magasan szárnyaló gondolatait, elgondolásait a pedagógus hivatástól kissé távoli létemre csak csodálattal és nehezen tudtam követni, illetőleg pontosan visszaadni, rövid bepillantásként egy iskola életébe. Mindenek előtt gyakorlati kérdésekről, az ugynevezett "iskola szétválasztásról" kaptam tájékoztatást. Az igazgató úr szavai megnyugtatóak voltak, szinte automatikusan, zavarmentesen történt minden folyamat, a szülők megértették, mind a diákok, mind a pedagógusok részéről létszámban, szakmai képzettségben osztódott meg minden a két szétválasztott iskola között. A kezdetnek megfelelően - a szétválasztás ének-zenei iskolát célzott-, egy fakultáció nélküli ének-zenei osztály indult-. A szakosodás ebben az osztályban is csak annyit jelentett, hogy a zene és az ének tanítás emelt óraszámában történik, de nem jár más tantárgyak, pl. a német nyelv tanulás hátrányával.

Az igazgató úr szerint az iskolai nevelés nem képzelhető el a tanulók, pedagógusok és a szülők együttműködése nélkül. A család, a szülői ház egymagában kevés ahhoz, hogy igazi értékű embert neveljen, a szülőknél az idő hiánya és egyéb fokozódó gondjaik miatt is. Az iskola és az igazgató úr arra törekszik, hogy a tanulók és a pedagógusok minél több időt töltsenek együtt a tanórákon kívül is. Ezért indítanak sokféle fakultatív szakkört, délutáni foglalkoztatást. Mindez és a zenei képzés a tanulók viselkedésében, általános magatartásában, érzelmvilágában máris pozitívan jelentkezik. Gyermekközpontú oktatásra törekszenek, gátlásoktól mentes, erkölcsi tartású, magatartású ifjúságot kívánnak nevelni.

Külön is említette az igazgató úr az eddigi, szinte elképzelhetetlen állapotot, hogy iskolájuknak nem volt tornaterme. A mozgáskultúrára nevelés lehetőségének hiányát jelentette ez, csak kiegészítő megoldásokra volt lehetőség. A gyerekek fizikailag rossz tartásúak, gerinc hibásak, az új tornaterem átadása segít majd ezen a helyzeten. A szép tágas, két részre is osztható tornaterem lehetővé teszi több osztálynak is a tornaórát, testnevelési szakkört, gyógytorna foglalkozást, sportolást is.

A problémákról is szólva elsősorban az a gond, hogy a központi közoktatási koncepciók csak lassan és túlságosan fokozatosan alakulnak ki. A korábbi merev, nem hatékony szakmai tanfelügyelőségi rendszer megszűnt. Helyette a központosítást elvető, területi, oktatási központokra van szükség, amely partnerként szerepel az iskolák között, segíti az önkormányzatok oktatási szervezési feladatait is.

Az igazgató úr szerint sok, hivatását értő, szerető és törekvő, szakmailag jól képzett, továbbképzést is vállaló tanárok a munkatársai. Rendszeresen látogatja az órákat, mindez a személyes tapasztalata is, az érdemek mellett az igazgató úr a gondokat is említette, elsőként az anyagiakat. A pedagógusok "alulfizetett" szakemberek, 34-40 év szolgálat mellett 20-22000 forint, 10-15 év gyakorlat után, fiatal pedagógusoknak pedig 11-14000 forinta havi fizetés. Gyakran hallani többféle fórumról az oktatás fontosságát mégis igen kevés ráfordítás történik erre a területre. Igazán eredményes, hivatásszerű, oktatási munkát akkor lehetne elvárni, ha a pedagógusok tisztességes, gondoktól mentes megélhetése biztosított lenne. Jelenleg legégetőbb probléma az ebédlő és az ebédeltetés megoldása, az étel melegítése, kiszolgáltatása. Nem tartja igazságosnak, hogy csak azok kapnak ebédterítést, akik az iskolában ebédelnek. A terítést annak is nyújtani kellene, aki saját körülményei miatt pl. otthon fogyasztja el az ebédet. Az igazgató úr e kérdésekben is kéri az önkormányzat segítségét.

/ Dr Havasi László /

Eladó

Pilisvörösvár, Fő út, 130 szám alatt, az Ásvány házaknál, 2 szoba+összkomfort gázfűtéses lakás, újszerű állapotban, 54 m², a lakáshoz garázs is tartozik, irányár 2 millió forint, megegyezés szerint.

Tulajdonos: Molnár András, érdeklődni lehet: Lászlóné, e címen, I. em. 7.

Minél kisebb igényekhez szoktatjuk magunkat, annál kevesebb nélkülözés fenyeget bennünket. A vagyonnal úgy van a dolog, mint a szeméttel: bűzlenek, ha fel vannak halmozva, viszont ha szétszórják, megtermékenyítik a földet!

Ne felejtse el, ha jót akarsz tenni, ezt nyomban megtegyed, mert különben elmúlik az alkalom az érdemszerzésre!

(Tolsztoj)

Aki nem tud megbocsátani, lerombolja a hidat, melyen saját magának kell majd átmennie, mert mindnyájunknak szükségünk van a bocsánatra.

(Edward Herbert angol filozófus)

Az ember olyan mértékben gyarapítja boldogságát, amilyen mértékben másoknak szerzi meg azt.

(Jeremy Bentham
angol filozófus)

HUMOR

*Sötét este biciklizik a két atyafi, nincs lámpájuk, megállítja őket a csendőr, fölírja a nevüket egyenként...
Ezután már csak tolják a biciklit, majd az egyik fölnevet, na jól becsaptam a csendőrt komám...hogyhogy-....hát én a kend nevért mondtam be...Nevet a másik...hát én is becsaptam, mer én meg a kend nevért mondtam be!..*

Serfőző Simon:

VISSZA

Kitámasztani, ami megdőlt,
a sarkából kibillent.
A magasba csillagot, napot,
helyére tenni mindent.

Célhoz igazítani irányt,
emberhez a világot.
Értelmét visszaadni tettnek,
repülésnek a távot.

Vizgálatra megy az öreg atyafi...Mondja neki a nővér, bácsikám ott a fülkében a szekrény tetején van pohár, abba kérek vizeletet. Telik az idő, nem jön a paciens, a nővér benéz, látja, a fal, a szekrény már csupa nedv, mérgesen mondja: hát maga mit csinál? Az atyafi nyugodtan mondja: hát mit gondol lelkem, ki a

fene tud a szekrény tetejére a pohárba trafálni?

Várjuk azokat az idős embereket, akik napközben egyedül vannak. Várjuk azokat is akiknek gond az étkezés, fűtés megoldása. Távol lakókat és akiknek a távolság gondot okoz gépkocsival szállítjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, üzenet útján a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati irodáján.

Kérjük a község lakosságát, hogy ha tud olyan idős emberről, akinek szüksége lehet az ellátásra hívják fel figyelmüket erre a lehetőségre.

Népjóléti Bizottság

Határozatok

A képviselőtestület 1991. október 24-i üléséről.

159/1991. (X.24.)sz. határozat.

A képviselőtestület a Művelődési Ház záróját (a discóval és a pincével együtt) mindennap 23. órában határozza meg. Kivétel: Újév, Szilveszter, Húsvét, Pünkösöd, Búcsú, és egyéb, külön engedélyezett rendezvény.

A polgármester írásban hívja fel a vendéglátóipari egységek vezetőit az üzletek működéséről szóló 6/1990.(IV.5.) KEM. rendelet és az ezt módosító 9/1991.(IV.26)IKM. rendeletekben foglaltak maradéktalan betartására.

Hívja fel figyelmüket, amennyiben az előírásokat nem tartják be, az önkormányzat szabálysértési eljárást kezdeményez, ismétlődés esetén a működési engedély megvonására tesz javaslatot.

A polgármester kérjen írásos véleményt az új rendőrpáncsnoktól e lakossági kérelemmel kapcsolatban, valamint tájékoztatást arról, hogy milyen intézkedést tervez.

A polgármester írásban hívja fel az iskolaigazgatók figyelmét a lakossági kérelemnek fiatalokúakra vonatkozó részére.

Hívja fel a pedagógusok figyelmét e problémákra, kérje a nevelőtestület véleményét, milyen lépés tehető a rendellenes magatartás visszaszorítására.

Javasolja, hogy osztályfőnöki órákon foglalkozzanak e kérdéssel.

Felelős: polgármester Határidő: megkeresésekre azonnal,
- ill. 1992.I.31.

160/1991.(X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület a Szervezeti és Működési Szabályzat 5.sz. mellékletét a jegyzőkönyvbe foglalt módosításokkal elfogadja.

A testület a határozatot 15 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

161/1991. (X.24) sz. határozat.

A képviselőtestület a Szervezeti és Működési Szabályzat 7.sz. mellékletét a jegyzőkönyvbe foglalt módosításokkal elfogadja.

A testület a határozatot 15 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

162/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület az Általános Rendezési Tervet módosítja, oly módon, hogy a Fő utca és Mező Imre út és Attila u. közötti szakaszára - a részletes helyi építési szabályzat megalkotásáig - zárt soru beépítési módot ír elő az OÉSZ L III. építési övezetének megfelelően.

Felelős: jegyző Határidő: továbbításra 15.nap folyamatos.

A testület a határozatot 14 igen 1 ellen szavazattal hozta.

163/1991. (X.24.) sz. határozata.

A képviselőtestület a helyi adórendelet felülvizsgálatát rendeli el. Felkéri a Gazdasági és Településfejlesztési Bizottságot a végleges módosításokra tegyen javaslatot 1991. november 15-ig.

A jegyző vizsgálja felül a rendeletet, szakmai javításokra tegyen javaslatot az Ügyrendi Bizottság bevonásával 1991. november 28-ra.

Az építményadó zártkertekre vonatkozó része /30 m²-ig 150.-Ft/m², 30m² felett 300.-Ft/m² maradjon változatlanul 1991. XII. 31-ig mert:

- a zártkertben törvényesen 30m²-nél nagyobb építmény nem lehet, tehát ilyen szempontból a zártkerti építményadó 150.-Ft/m².

- távlati településfejlesztési célok elérését, az infrastrukturális ellátottság fejlesztését csak a kialakult helyzet rendezésével lehet elérni, e rendezésnek - az ötletszerűen, nadrágszj-parcellákból kialakított telkek építmények - útjában vannak,

- a fenti célok elérésére a mezőgazdasági jelleggel összefüggő egyszerű, gazdasági építmények engedélyezettek,

- szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy a telkeken a rendezetlenség és ebből következő infrastruktúrális ellátatlanság miatt, nyaralás nem lehetséges, e telkeket tulajdonosaik mezőgazdasági területként, olyan árszinten vásárolták, és saját elképzelésük az, hogy ott üdülni lehet,

- az adórendelet ez évi módosítása technikailag kivitelezhetetlen.

Az üdülőkre meghatározott idegenforgalmi adó /30m²-ig 150.-Ft/m², 30 m² felett 300.-Ft/m² /maradjon változatlanul 1991. XII. 31-ig, mert:

- a törvényalkotó mindenütt / nemcsak a hagyományos balatoni, dunakanyari településeken / lehetővé kívánja tenni a településre látogatók bekapcsolását a közteherviselésbe, és ilyen szempontból nem tesz különbséget az ország vidékei között,

-- a rendelet kellőképpen differenciált, 30 m²-es határ további differenciálás feldolgozástechnikai ráfordításai nem térülhetnek meg, ez évi módosítás kivitelezhetetlen,

- az üdülőterületünket legalább olyan értékesnek tartjuk, mint az ország más területeit, de ítéletünket alávetjük a piac értékelésének, amely szerint üdülőterületeink keresettek.

Gazdasági és Településfejlesztési Bizottság 1991. november 15-ig.

Ügyrendi Bizottság 1991. november 28-ra.

Felelős: polgármester Határidő:kiértékesítésre

1991. november 10.

A testület a határozatot 14 igen 1 ellen szavazattal hozta.

164/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület Észak - déli szennyvízcsatorna gerincvezeték építését határozta el 1992.évi befejezéssel.

A tervezett teljes bekerülési költség 28.875.- ezer Ft, melyhez 17.325.000.- ezer Ft céltámogatást igényel, saját forrása 11.550.- ezer Ft.

Kötelezi magát, hogy 1992. évi költségvetésében a 11.550.- ezer Ft-ot e célra biztosítja.

Felelős: jegyző Határidő: 1991. X.28. folyamatos

A testület a határozatot 13 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

165/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület Német Nemzetiségi Képzési Központ létesítését határozta el 1992. év kezdéssel, várhatóan 1994.évi befejezéssel.

A tervezett teljes bekerülési költség 183.000.-Ft, melyből az 1992. évre tervezett összeg 100.000.- ezer Ft. Ehhez 1992. évben céltámogatást 40.000.- ezer Ft összegben igényel, s kötelezi magát 60.000.- ezer Ft biztosítására 1992. évi költségvetésében.

Kötelezettséget vállal a képviselőtestület arra, hogy a 1993. és 1994. években is biztosítja költségvetésében az önkormányzati hányad biztosítására.

Felelős: jegyző Határidő: 1991.X.28. folyamatos

A testület a határozatot 13 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

166/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület a Szakorvosi Rendelőintézet ellátottságának fejlesztésére 2.168.000.-Ft céltámogatást igényel műszerbeszerzések céljára, tekintettel arra, hogy intézetünk több település lakosságát látja el.

Kötelezi magát arra, hogy 1992. évi költségvetésében 3.252.000.-Ft összeget saját forrásként biztosít a műszerek beszerzéséhez.

Felelős: jegyző Határidő: 1991.X.28. folyamatos

A testület a határozatot 13 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

167/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület a Környezetvédő Bizottság részére 500.- ezer Ft összeget biztosít a fásítási programhoz tartozó facsemeték beszerzésére.

Felelős: jegyző Határidő: azonnal

A testület a határozatot 12 igen 1 tartózkodás szavazattal hozta.

168/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület a Templom téri útépités kivitelezésére az A + B. Építőipari KFT. ajánlatát fogadja el azzal, hogy a lehetséges költségcsökkentés érdekében egyeztető tárgyalásokat kell folytatni.

Felelős: polgármester Határidő: azonnal

A testület a határozatot 13 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

169/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület működését szabályozza oly módon, hogy üléseit 22h - kor be kell fejezni.

Amennyiben a napirendeket nem sikerül végig tárgyalni, a következő csütörtökön folytatja az ülést az elmaradt napirendekkel.

Felelős: polgármester Határidő: folyamatos

A testület a határozatot 8 igen 5 nem szavazattal hozta.

170/1991. (X.24.) sz. határozat.

A képviselőtestület a telefon kiépítése miatt a MATÁV felé egyetért Szándéknyilatkozat megadásával, azzal, hogy a szervezést ilyen rövid idő alatt megoldani nem tudja. A lakosság önkéntes társulását támogatja.

Felelős: polgármester Határidő: azonnal

A testület a határozatot 11 igen 2 tartózkodás szavazattal elfogadta.

Határozatok

A képviselőtestület 1991. november 7-i üléséről.

171/1991. (XI. 7) sz. önkormányzati határozat

A képviselőtestület felhatalmazza a polgármestert, hogy a MATÁV ajánlata alapján - ha azt társulásnak is engedik - megkezdje a társaság megszervezését.

Felelős: polgármester Határidő:

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

172/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat

A képviselőtestület felkéri, hogy az ügyrendi bizottság által megfogalmazandó kérdőívek útján kérjen véleményt az alábbi utcanévváltoztatásokkal kapcsolatban az érintett utcák lakóitól:

Jelenlegi név:

1. Bajcsi Zsilinszki utca

2. Béke utca -

Mária utcába trkolló része
hosszabik része

Új javasol név:

Szent István utca

Törökkút utca

Postakert utca

3. Bécsi út+Külső bécsi út

4. Cáva utca

5. Fürst Sándor utca

6. Gazda köz

7. Hámán Kató utca

8. Kiss János utca

9. Korvin Ottó utca

utca

10. Mező Imre utca

11. Moszkva köz

12. Moszkva utca

13. Rózsa Ferenc utca

14. Rudas László

15. Somogyi Béla utca

(Svábengasse)

16. Schönhertz Zoltán utca

17. Tanácsház köz

18. Vöröshadsereg utca

-két lehetőség

19. A Rudas László utcát és a Budai

Nagy Antal utcát összekötő jelenleg névtelen köz

Margaréta köz

20. A Fő út utolsó jelenlegi házszáma

és a községhatár közötti szakasz Bécsi út

21. A jelenleg hivatalosan névtelen

"Iflinger köz"

22. A jelenleg hivatalosan névtelen

"Peller köz"

23. A jelenleg hivatalosan névtelen

"Plébánia köz"

34. Temető utca

35. Úttörő tér

Felelős: ÜB elnök és a jegyző

Határidő: a kérdőívek megszövegezésére és kiküldésére: 1991. 11. 28.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

173/1991. (XI.7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület egyetért azzal, hogy a temető üzemeltetéséről - a jegyzőkönyvben jelzett szerződés módosítással - a Pest megyei Kegyeleti Szolgáltató Vállalat gondoskodjon. Felhatalmazza a polgármestert a szerződés megkötésére.

Felelős: polgármester

Határidő:

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

174/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület felkéri a GTB-t, hogy a műszaki csoport előkészítésével a temető bővítésére tegyen javaslatot.

Felelős: GTB elnöke

Határidő: 1992. február, a 92-es költségvetés tárgyalásáig.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

175/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati tulajdonú ingatlanok elidegenítésére moratóriumot tart fenn. Kereskedelmi célú ingatlanok bérlete hosszútávú (10 éves) szerződés keretében lehetséges versenytárgyalás alapján. A lehetséges bevételek

érdekében a hivatal készítsen összesítést a jelenlegi ingatlanok bérleti díjára a jelenlegi szerződések és a feltételezett piaci bérleti díjakkal.

A piaci díjak megismerésére a Gazdakör vendéglőt kell meghirdetni.

Felelős: jegyző

Határidő: 1991. december 31.

A határozatot a testület 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

176/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat

A képviselőtestület a Nyugat-Pest megyei Élelmiszer Kereskedelmi Vállalat 185. sz. boltja (Pilisvörösvár, Vöröshadsereg u. 15.) bérleti privatizációjához hozzájárul azzal, hogy a bérlő az üzlet-élelmiszer és háztartási cikkek boltja jellegét 5 éven belül kizárólag az önkormányzat hozzájárulásával változtathatja meg.

A határozatot a testület 15 igen 1 nem szavazattal hozta.

177/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A 132/1991. sz. határozat nem felel meg az önkormányzati törvény 13. § 1. bekezdésének, miután a jelenlévő képviselők több mint a felének egybehangzó szavazata szükséges. Az október 10-i ülésen már jeleztük az ismételt szavazás szükségességét, amely időhiány miatt nem történt meg. A 132/91. sz. határozat az alábbi:

A Polgármesteri Hivatal valamennyi Országos Pártközponttól kérjen nyilatkozatot: van-e Pilisvörösváron bejegyzett tagszervezete.

A testület 9 igen 2 nem 5 tartózkodással hozta a határozatot.

178/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület tudomásulveszi, hogy a pilisvörösvári 2113. hrsz. telek magánterület, melynek határait törvényes eszközökkel ki kell jelölni.

Felkéri a tulajdonost, hogy a telekmegosztás végleges kialakítására nyújtson be az építési hatóságnak telekmegosztási javaslatot.

Felkéri az Árt módosítását készítő tervezőt az előkészítés során a 2113. hrsz. ingatlanra előírányzott zöldterületnek LIII. építési övezetben kerülését készítse elő.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

179/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület a 193/1991. sz. határozatát visszavonja.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

180/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

Pilisvörösvár Nagyközség Önkormányzati Képviselőtestülete hozzájárul a pilisvörösvári 3009. tul. lapon, 3115. hrsz. alatti ingatlanra 1937-ben bejegyzett szolgalmi jog törléséhez.

Felelős: jegyző

Határidő: 1991. XI. 31.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

181/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület egyetért a Pilis-medence Településeinek Szövetsége vízellátását szolgáló céltársulás létrehozásával. Felhatalmazza a polgármestert a szándéknyilatkozat aláírására.

Felelős: polgármester

Határidő:

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

182/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület

a./ A Templom téri iskola számára azonnali hatállyal biztosítani szükséges a stabil tornatermi berendezések felszereléséhez szükséges 250.000.-Ft-ot, mégpedig a tartalékból rendelkezésre álló 314.000.-Ft-ból.

b./ A még meglévő 64.000.-Ft-ot a nemzetiségi iskola részére javasoljuk átutalni.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

183/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület újabb partnerkapcsolat létesítését nem kezdeményezi, egyelőre csak Gröbenzellel tartjuk a létrehozott megállapodást.

A testület a határozatot 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

184/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület Czikán Gyula pilisvörösvári lakos lakáscélú támogatás ügyében a Népjóléti Bizottság I. fokú határozatát helyben hagyja.

Az Önkormányzat 8/19991. (VIII. 8.) sz. rendelet 2. § 1/bek. c. pontja szerint nem részesülhet támogatásban az aki korábban már saját lakással rendelkezett és azt elidegenítette.

Felelős: polgármester

Határidő november 30.

A testület miután a Népjóléti bizottság mint a I. fokú hatóság 2 tagja a szavazásban sem vesz részt 12 igen szavazattal egyhangúlag hozta a határozatot.

195/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat.

A képviselőtestület a Templom-téri útéptéssel kapcsolatban felhatalmazza a polgármestert adjon utasítást a kiviteli szerződés előkészítésre, határidővel, pontos műszaki és pénzügyi tartalommal.

Felelős: polgármester

Határidő:

A testület a határozatot 13 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

186/1991. (XI. 7.) sz. önkormányzati határozat

A képviselőtestület Kotlár Irén igazgató béremelésére benyújtott kérelmet elutasítja.

Felelős: jegyző

Határidő november 15.

A határozatot a testület 13 igen szavazattal egyhangúlag hozta.

Orvosi tanácsok

A cukorbetegségről

A cukorbetegség viszonylag gyakran előforduló kórkép. Magyarországon mintegy 150 ezer ember tud erről a betegségről. A kialakult kórkép az esetek 10 %-ában az úgynevezett inzulinfüggő kategóriába tartozik. E csoport egy részét alkotják azok a betegek, akiknél a tünetek fiatal korban, fokozott súlyvesztéssel, megnőtt folyadékfelvétellel és viszonylag magas és ingadozó vércukor értékekkel kezdődnek.

A betegek 90 %-ánál a cukorbetegség lényegesen enyhébb formában kezdődik. Felnőttkorban észlelik, hogy valamilyen szűrővizsgálat, vagy kisebb panasz okán elvégzett vércukorvizsgálat magasabb értéket mutat. E cukorbetegségi forma alig-alig jár panaszokkal, és diétával, továbbá gyógyszeres kezeléssel hosszú évtizedeken át egyensúlyban tartható.

Néhány szó a vércukor laboratóriumi határértékeiről.

A vérvétel általában éhgyomorral történik, de nagy jelentősége van a normál étkezés után 2 órával mért értéknek is, hiszen ez utóbbi mutatja, hogy a szervezet milyen ütemben tudja feldolgozni a bevitt szénhidrátot. Ha az éhgyomri vércukor érték 6.2 mmol/115

mg % / alatt van, akkor az normális; ha e fölött van, de nem magasabb, mint 7.8 mmol /140 mg % /, akkor úgynevezett vércukorterheléssel kell eldönteni, hogy egyértelműen cukorbetegségről van-e szó. Ismételten utóbbi érték feletti éhgyomri vércukor érték nagy valószínűséggel cukorbetegség fennállását jelzi. Tudnunk kell, hogy számos egyéb betegség és néhány gyógyszer befolyásolhatja a vércukor értékét, tehát a diagnózis felállítása körültekintést igényel. A leggyakoribb vércukor értéket befolyásoló gyógyszerek pl. egyes vízhajtók, továbbá fogamzásgátlók egy része.

Ha cukorbetegsége derült fény, a betegnek semmi oka arra, hogy megijedjen. Jól kezelt, ellenőrzött betegségével sokáig megőrizheti foglalkozását, életformáját. Néhány szabályt ennek érdekében feltétlenül be kell tartani.

Ha az orvos diétát ír elő - a szénhidrát bevitel csökkentését javasolja - akkor ez alapja a kezelésnek, mert a beteg szervezete ezt rosszabbul dolgozza fel. Általánosságban elsősorban a cukor és az édességek fogyasztását kell korlátozni. Persze a zsír- és koleszterinszegény étkezés itt is ajánlott.

Rendkívül fontos, hogy a cukorbeteg soha, semmilyen formában ne dohányozzon. A dohányzás hatására az egyébként is kissé károsodott vérerek tovább szűkülhetnek.

Lényeges, hogy az apró bőrsérüléseket is rögtön fedje le steril fedőkötéssel, és orvosi tanács nyomán alaposan lássa el. Kezelés hiányában cukorbetegnél a kisebb sérülések is nehezen gyógyulhatnak és súlyosbodhatnak.

A tablettás és inzulin kezelés előírásait a beteg pontosan tartsa be.

A gyógyszerek rendszertelen szedése magas, vagy ingadozó vércukor értéket eredményez, ami nemcsak heveny rosszullétekhez, hanem krónikus szövődményekhez is vezethet. /Érszűkület, szívinfarktus, szemészeti problémák./

Általában tudni kell, hogy ez a betegség felismerése után a beteget egész életén át elkíséri. Ugyanakkor a beteg könnyen megtanulhat betegségével egy fedél alatt élni, úgy hogy életformája szinte ne is változzon. A beteg kezelésében a legfontosabb maga a beteg, aki személyre szabott orvosi tanácsok nyomán megállapítja étrendjét, megtanulja a fertőzések elkerülésének módját és a tanácsok nyomán szabályozza saját gyógyszeres kezelését is. A beteg maga mérheti aktuális vércukor értékeit, erre különböző műszeres lehetőségek vannak. Az orvos megtanítja a beteget arra is, miként kell az eredményt értékelni, és az eredmény függvényében mit változtasson a diétán, vagy a gyógyszeres kezelésén.

Vannak olyan közösségek, klubok, ahol a cukorbeteg találkozhatnak egymással és tanácsokkal segíthetik egymás életét. E klubokban folyamatos orvosi tanácsadás zajlik.

E betegség szövődései jó orvos-beteg együttműködéssel ki is védhetőek, de mindenképpen sok évtizedes távolságba tolhatóak el.

Dr. Sebes Gábor

A következő "tanácsok" már nem Sebes doktorúrtól származnak csak a témához kapcsolódóan, mint laikusok gyűjtöttük, fogadjuk meg, lehet, hogy hasznosak. További ide is illő megállapítások a vöröshagyma fogyasztásáról, gyógyhatásairól:

A vöröshagyma gazdagon tartalmaz flavonoidokat. Ez a jellegzetes alapvázú szín- és hatóanyag tágítja a vérereket és csökkenti vérnyomást.

A hagyma észtervegyületei csökkentik a trombózis-, illetve az infarktusveszélyt.

Kedvező arányban fordulnak elő benne a prosztaglandinok, melyek ugyancsak vérnyomáscsökkentő hatásúak.

Sokkal több és értékesebb vitamin ' ' hordozója' ' , mint a legtöbb gyümölcs, növény.

Hatásosan építi le (a fokhagymához hasonlóan) az egészségre káros koleszterint (vérzsírt).

A nem túlzottan magas vércukorszint csökkentésére, szabályozására is hathatós szer.

Segíti a máj regenerálódását.

Az egészséges láb kisebb-nagyobb sérüléseit föl sem vesszük. Nem így van a cukorbetegéknél, a keringési zavarokban szenvedőknél; a lábsérülésnek náluk igen nagy a kockázata. A legisebbségek, vérző sérülések is komoly szövődményekhez vezethetnek. Mindez azonban megelőzhető a láb helyes és rendszeres ápolásával. Ime hét jótanács:

1. Sosem lábfürdözzünk forró vízben. A leforrázással szerzett sebek nehezen gyógyulnak.

2. A lábmossa legfeljebb 5 percig tartson. A túl hosszú lábfürdő feláztatja az egészséges bőrt, s ez utat nyithat a kórokozók számára.

3. A körömvágásnál lekerekített végű ollót használjunk. A hegyes olló, körömcső, borotvapenge, vagy más hegyes eszköz kerülendő.

4. Az erősen megvastagodott, esetleg berepedt bőrrészek eltávolításánál kerülni kell az éles eszközök erős hatású kenőcsök alkalmazását.

5. Ne viseljünk kényelmetlen, rossz-bár lehet, hogy divatos-fazonú cipőt.

6. Strandon sohase járjunk mezítláb. Bár a meleg homok erre csábít, az örömet hamar elronthatja néhány könnyen szerzett, s nehezen gyógyuló sérülés.

7. A fázós lábú cukorbeteg soha ne melengesse lábait fűtőtesten, kályhán, elektromos hőpárnával stb! Inkább hordjon gyapjúzoknit (az ágyban is).

"Mutasd a kertedet, és megmondom, ki vagy!"

Nemrég olvastam ezt a megállapítást egy kertkultúra könyv mottójaként, s rögtön eszembe jutott egy új változata: "Mutasd a házad elejét, és megmondom, ki vagy!"

Hiszen egy falu jólétét, ízlését, nemcsak a csodás lakások és kertek jelzik, hanem a kerítésen túli porták is, melyek, meg kell vallani, nagyon siralmas képet mutatnak.

Valóban nem igazságos a munkamegosztás. Van akinek hús métert kell, vagy kellene söpörnie, locsolnia, füvet nyírnia, a másinak mindössze szűk kis kapuja előtt pár méter marad. És néha, az is csak marad!

Idősebb emberek olykor fejüket csóválva bizonygatják: "Bezzeg, régen minden szombaton kellett utcát söpörni, sőt a söprű nyoma csíkokban rajzolódott az úton." Szinte versengtek egymással a lakók, kié lesz szebb, most, mintha az ellenkezőért versengenének.

Hát, hogy lehet az, hogy ennyire ne legyen igénye egy falunak a tisztaságra és a rendre? Hogy tud az nyugodtan aludni, aki előtt hetekig tomyosul a piszok, éjfélig ér a gaz, akik előtt jövet-menet napokig, hetekig feketélik a behordott szén pora, colás üvegek, tucatnyi papírszembendő, vagy építkezéséből megmaradt törmelék? Ugyanígy a járdára belógó faágak, a kezeletlen, elgazosodott valamikori sövények!

Micsoda lelkülete lehet annak, aki télen gondosan kihordja a

Az október 23-i ünnepség után

Október 23-a egy naptári dátum ugyan, de egy korszak kezdetét jelentette. Az ünnepi megemlékezés és lapzártánk után érkeztek a következők. Akik az ünnepségen részt vettek hallották Szauter Rudolf országgyűlési képviselőnk megemlékezését október 23-a hőseiről, ennek szövegét most utólag kaptuk meg, ezért közöljük most, e számunkban.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Köszönetet mondani jöttünk ma össze 1956 hőseinek. Fejet hajtani az elesettek és kivégzettek emlékére, köszönetet mondani mindenkinek, aki részese volt 1956 nagyszerű forradalmának, mert nekik köszönhetjük azt, hogy sok száz éve először független és szabad Magyarország és olyan társadalmat építhetünk amelyet akarunk.

Tudom mit beszélek. A II. világháborút megelőző un. Horthy korszakban sem lehetett külpolitikailag független a Trianon által frissen csonkolt ország. Nem politizálhatott szabadon.

Ne legyünk álszemérmesek. Hatalmas változások történnek napjainkban a tulajdon- és termelési viszonyokban. A szocializmus nevű téveszme helyett magántulajdon szentségén alapuló szociális piacgazdaságot építünk ki. Emberarcú kapitalizmust. Akkora változás ez, hogy nyugodtan nevezhetjük békés, vértelen forradalomnak. Vértelen, de ennek a mai forradalomnak a vére 1956-ban folyt el. Amikor Vörösmarthy a szöveget írta nem tudhatta, de tudta, hogy:

‘ ‘ Az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért,
S keservben annyi hű kebel szakadt meg a honért.’ ’

És valóban eljött 1867-ben a kiegyezés, amit követően csak viszonylag váltunk szabadabbá és mégis csodálatosan felvirágozott az ország. Modern európai gazdaságot, gazdag Magyarországot hoztak létre elődeink. A külpolitikai függetlenségünk hiánya miatt szakadtak ránk azonban a XX. sz. tragédiái.

Ma, 1956 októberének hőseinek és áldozatainak köszönhető a mai Magyarország teljes belpolitikai szabadsága és külpolitikai függetlensége. Miért?

Mert 1956 után a magyar más néppé vált. Maradék illúziói is elfogytak bármiféle szocializmus iránt. A kezdeti terror után a Kádár-rendszernek magának is meg kellett változnia: gulyáskommunizmussal és frigiderszocializmussal kellett ezt a népet etetnie. Vehettünk Trabantot, TV-t, utazhattunk konzervdobozokkal felpakolva külföldre is.

A látszólagos jólét ellenére azonban egyre nagyobbra nőtt a szakadék hazánk, valamint a nyugat életszínvonaláé között és az életképtelen szocialista rendszer még e látszatjólét fenntartásába is belerokkant. Csak olyan áron volt képes a látszat fenntartására, hogy a világ legjobban eladósodott országává tette Magyarországot és le kellett tennie a fegyvert. A szó szoros értelmében. Ez a folyamat amiről beszámoltam, 1956 egyenes következménye.

Ha valóban hálásak akarunk lenni 1956 hőseinek, áldozatainak, akkor ezt a szabadságot meg kell becsülnünk. Ez nem ölünkbe pottyant ajándék, ezért a nép jobbik fele megküzdött, megszenvedett.

Mostanában egyes szírihangok azt kérdezik gúnyos hangon; **MOST JOBB?**

/Egyébként azokat a plakátokat, melyekre ezt nyomtatták a tőlünk lopott pénzen készítették./ Azt kell válaszolnunk, igen, most jobb, mint akkor lenne, ha még egy évvel tovább tart a szocializmus

építése.

A másik szírihang azt sűgja: 1956-ban is egységes volt a Magyar Nép, így legyen ma is egységes, felejtjük el a múltat. De szép gondolat. 1956 okt. 25-én a Parlament előtt az "egységes Magyar Nép" állt az egységes Magyar Népre. És az "egységes Magyar Nép" élvez magas nyugdíjat, míg az 56-os hősök némelyike az egységes magyar létminimumon tengődik. És az "egységes Magyar Nép" mentette politikai hatalmát a gazdaságba az egységes Magyar Nép előtt.

Én úgy mondom: 1956-ban a magyar nép nagyobbik és jobbik fele volt egységes. Erre én így emlékszem. És ma is egységes a nagyobbik és jobbik fele, de erre nem kell figyelmeztetni ezt a népet.

Ez a nép az akaratát ki is fejezte 1990-ben, és 1994-ben is ki fogja fejezni, amikor újra kezébe veszi a hatalmát. Tudni fogja ki hazudott és ki hazudik neki.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Néhány szót azoknak szeretnék üzeni, akik a magyar nép jobbik feléhez tartoznak, de ezt még nem tudják magukról és ezért nincsenek itt közöttünk. Azt hiszik, itt nem változott semmi, azt hiszik, ma is egy szocialista ünnepet, egy idegen nép győzelmeinek napját ünnepeljük. Mint például Magyarország megszállásának napját, vagy azt, hogy sikerült az Auróra nevű cirkáló ágyúit működésbe hozni.

Azoknak az embereknek üzenem, akik munkával ünnepelnek ma is, mint mi jelenlévők nagyrésze ápr. 4-én vagy nov. 7-én is ünnepelt valaha.

Nos! Ezeknek az embereknek üzenem: Ember emelkedj fel Önmagadhoz!

Érted halt meg a pesti srác az aszfalton, érted halt meg a mártír a Kozma utcában, a munkás Salgótarjánban. De neked is dolgod van:

/Hogyan írta Váci Mihály?/

'Nem elég jóra várni:
a jót akarni kell!
~es nem elég akarni:
de tenni, tenni kell!
A jószándék kevés!

Szauter Rudolf
országgyűlési képviselő

A koszorúzási emlékmű

a "Varázskő" cégtulajdonosa, Molnár Sándornak adománya
Köszönet érte!

Imre Károly a visszaemlékezés és a megemlékezés jegyében mondta el a következőket:

Arról a "vöröscsillaghullásról" szólt, amely 1956 október 23-án Pilisvörösváron volt. Megmozdult a nép, a számunkra idegen szimbólumokat levertek az épületekről. A fiatalok sokasága indult el a Bécsi úton Budapest felé, nem törődtek az úton meredező tankágyúkkal orosz katonasággal. Jelszó volt: aki magyar velünk tart, - mondták a vörösváriak is. Végig járták azt az utat, amelyen a tömeg hullámlott, a Bem tértől a Parlamentig. Hogy ez így volt azt az is bizonyítja, hogy a mostani ünnepségen 108 egykori harcos nevét olvasták föl és adták a jelenlévőknek, vagy hozzátartozóknak emléklapok, de Imre Károly szerint nem olvastak föl mindenkit. Külön említette meg az akkori rendőrpáncsok Dallos János érdemeit, aki a lakossággal volt, neki volt köszönhető, hogy a községben a rendet fenntartották és nem voltak szélsőséges megnyilvánulások, az ide tévedt és "Szezezt" kereső orosz tankokat is kiküldte a községből. Ezek említését kérte Imre Károly, kérésének készséggel tettünk eleget. /szerk./

Véradás - Vörösváron

1991. október 01-én Véradást tartottunk a pilisvörösvári Művelődési Házban. Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy a véradáson egyre több először vért adó fiatal jelent meg. Az idei évben ez már a második véradás volt a községünkben. Az emberek átérzik a véradás jelentőségét, ezt a véradók számának emelkedése is jelzi. A véradás fontosságát bizonyítja, az a sajnálatos aktualitás is, hogy egy három éves kislánynak volt szüksége vérré, amit a pilisvörösvári véradásról egyenesen a Delej utcai Kórházba szállítottak. Szeretnénk itt is megragadni az alkalmat, hogy megköszönjük a Véradóinknak az áldozatkészségüket. Félév múlva ismét szervezünk véradást, melyre továbbra is várjuk a segítőket.

"Segíts, hogy segíthessünk."

**Magyar Vöröskereszt
Pilisvörösvári Körzeti Szervezete
Csorbainé Weigert Tünde
körzeti szervező**

ki. Végeredmény 19-13. Ezen a mérkőzésen lépett utoljára pályára csapatunkban Debreceni János, aki ezután Németországban folytatja pályafutását. Ezúton köszönjük lelkes hozzáállását és játékát, valamint sok sikert kívánunk neki új csapatában.

Az őszi idény utolsó mérkőzésén a Bakonyba utaztunk, ahol az Ajka vendégeként próbáltuk sikeresen befejezni ezt a szezont. Sajnos játékosaink nagyon idényvégi formát mutattak, ráadásul a körülmények sem nekünk kedveztek, mert a csarnok gyenge világítása és a

"56 Emlékére

Már csak e hon kit igazán szeretek
Rajta kívül más örömem semmiben nem lelhetem
Szeretni téged jó hazám meg nem szünlek
E hont szeretni utolsó gondolat legyen a szemfedelmem.

Ezért itt minden magyar csak egyet valhat
Hont szeretni! Ki ezt teszi e földért legnagyobb mit adhat
Orkán söpört rajt és önkényuralom
E nemzet élni akart és jött a forradalom.

Akkor maradni csak azok tették
Kiknek a szíve már kihült és őket eltemették
Terjedt mint száraz avaron a tűz
Magával ragadott gyermeket
Ifjút, leányt és végül az egész nemzetet.

Egyemberként egyet akart
Szabadságot e maroknyi nép
És hont de magyart!

A forradalom gyakorlásának e nemzet nagymestere
Itt szabadnak lenni és magyarnak
A legutóbbi forradalmat is ezért tette
Elődeink lengő zászlaját ledöntötték
Ármány és zsarnokság;

A magyarság színejavát bitón kivégezték
Mint űzött vad sokezer magyar idegenbe kényszerült
Életük vágya a honba pihenni
Ha fejük örök állomra szenderül.

**Kelt: Pilisvörösvár 1991 okt. 3.i-án
Győri László**

KÉZILABDÁS HÍREK

Elérkezett a másodosztályú kézilabda bajnokság hajrája, melyet csapatunk hét pontjával a középszintű tagjaként várt. Az utolsó három fordulóban kétszer idegenben és egyszer otthon kellett pályára lépniük, így a hazai két pont megszerzése volt a cél.

Először a harmadik helyen álló Testnevelési Főiskola együttesének otthonába látogattunk, ahonnan meglepetésre sikerült az egyik pontot elhozni. Csapatunk minden tagja jó teljesítményt nyújtott és a végén még a házigazdák örülhettek az egyik pont otthontartásának, melyet nem kis részben a játékosaink köszönhettek, akik a mérkőzés hajrájában több ítélettel is a főiskolásoknak kedveztek. Végeredmény: 23-23

Ezután hideg, esős időben fogadtuk a megfiatalított Pestlőrinc csapatát, melyet gyenge első félidő játék után végülis magabiztosan hat góllal le is győztünk. A két csapat közti különbség jóval nagyobb is lehetett volna, de játékosaink rengeteg ziccet és hétméterest hibáztak el. A második félidőben feljavult védekezésünk és kapusunk Müller Mátyás is jó formát mutatott, így volt már, hogy kilenc góllal is vezettünk. A mezőnyjátékosok közül két szélsőnk Sándor Gyula és Baska Gábor játéka emelhető

játékvezetők működése is hagyott kívánnivalót maga után. Így, bár tudtuk, hogy a pontszerzésre nem sok esélyünk van, de a vártnál jóval nagyobb arányú vereséget szenvedtünk /30-16/. Csapatunkból senki nem emelhető ki.

Együttesünk tehát sikeresen hajrázott és a tervezettől plusz egy ponttal zárta az utolsó szakaszt.

Összességében az őszi idényben felemás játékot produkált gárdánk, a gyengécske rajt után magukra találtak játékosaink, és így 11 mérkőzésből 10 pontot szerezve kissé az előzetes várakozásokat túlteljesítve szerepeltek. Tavaly az őszi idény végén csak 8 ponttal rendelkezünk, viszont egy remek tavaszi sorozattal sikerült megszerezni az előkelő 5. helyet. Most a kedvezőtlen előjelek ellenére kettő ponttal többet gyűjtöttünk mint tavaly ilyenkor, így kíváncsian várjuk a tavaszi folytatást. Nem sok pihenő vár játékosainkra, ugyanis a felnőtt csapat fiatal játékosai kiegészülve ifistáinkkal novembertől a QUEEN-kupán szerepelnek, majd januártól a hagyományos budapesti, téli terembajnokságban veszünk részt.

ŐSZI VÉGEREDMÉNY

1. Nagykanizsa	22 pont
2. Dunaföldvár	16 pont
3. Ajka	13 pont
4. H. Szondi SE	12 pont
5. TFSE	12 pont
6. Pilisvörösvár	10 pont
7. Soltvadkert	9 pont
8. GYÁÉV SK	8 pont
9. Gödöllői SC	8 pont
10. Pestlőrinc	8 pont
11. Dunai Kőolaj	7 pont
12. Hőgyész	7 pont

Sok szeretettel küldöm ezt a rövidke verset a "Pilisvörösvár Ma" újságnak. Remélem, hogy mondanivalóm az olvasók szívéhez is eljut, hiszen oly sokat beszélünk környezetvédelemről, de vajmi keveset teszünk érte. Az "Élet" szóba úgy érzem rengeteg minden tartozik ami az emberiség fennmaradásához szükséges, a növények, az állatok világa, de elsősorban az emberiség, amelynek léte a XX. század végére talán megkérdőjelezhető. Szívesen venném, ha a következő számunkban megjelentetik versemet, amely talán nem irodalmi értékű, de az emberiségért szól.

Köszönettel, Apollonia Györgyné Pilisvörösvár.

Az Életért

Oly csodálatos az Élet!
Mit vétettem néktek?
Belőlem nőtt ki minden
mi Életet jelent, de
Ti gyökereimet megmérgeztétek.

Ebben a vad pusztító világban
Ahol a megsemmisítés az Élvezet
Fogjunk össze és segítsetek
Visszadni az Életet.

/A tősgyökeres pilisvörösvári lakosok tudják, hogy a község szélén lévő, a Fő útra néző sok ablakos épületsor a Szociális Otthon. Azt is tudják, hogy egy kis közösség úgy éli itt a maga sajátos életét, mintha egy kis sziget lakói lennének. Magam- aki csak rövidebb ideje ismerem Pilisvörösvárt- épp, hogy tudtam ez Otthon létezéséről, de az ebben folyó életről nem lehetett tudomásom. A Polgármesteri Hivatal felkérése alapján vállaltam az Otthon egyes lakóinak a gondnokságát, így látogattam meg őket, beszéltem

velük, kérdeztem, és támadtam gondolataim, amelyeket szeretnék megosztani. Az Otthon udvarán átmenve láttam az itt élő embereket, akik ugyanazt látják, talán érzékelik az életből, a külső megjelenésekből, amit mindenki más.

Szakosított Szociális Otthon Pilisvörösvár Fő u. 147.

Működéséről általános rövid leírás

Intézetünk 1950 óta működik, mint általános otthon 25 fős gondozottal indult. 1951 év végére létszám 86 főre emelkedett, akiket 10 alkalmazott látott el. A beutaltak között egyre több volt a fekvőbeteg és az általános otthon fokozatosan alakult át betegotthonná. 1965-ben az otthon létszáma már 103 fő volt, ebből 57 nő és 46 férfi, ezek közül 41 volt fekvőbeteg, ellátásukról 25 dolgozó gondoskodott. A rohamosan növekvő szükségletek az épület rekonstrukcióját, a meglévő épületrészek bővítését, korszerű bútortzat és szobafelszerelések beszerzését, akonyhának a higiénikus feltételeknek megfelelő kialakítását tette szükségessé.

1962-ben korszerűsítve a mosoda, ugyan ebben az évben a központi fűtés is be lett vezetve. 1967-ben csatolta az otthonhoz az Egészség Ház által használt épületrész. Így a gondozotti létszám 120 főre emelkedett. Az alkalmazottak száma ekkor 33 volt.

Intézetünk betegotthoni jellege fokozatosan átalakult és kisebb arányban kaptunk időskorú betegeket, növekedett a viszonylag fiatal életkorú betegek száma és természetesen az állapotuk is eltérő az előzőektől.

Ezzel kezdetét vette egy sajátos jellegű otthon típus kialakulása, és 1980 július 1-től az Egészségügyi Miniszteri rendelet alapján szakosított szociális otthonná szerveződött át. Így intézetünk jelenleg 120 súlyos értelmi fogyatékosot lát el, az alkalmazotti létszám 50 fő.

Gondozottaink egy része hasznos tevékenységet folytat az intézeten belül. Ezek a munkák: takarítás, ágyazás, betegtársaiknak segítség, mosdatás, ágytálazás, vasalás, bevásárlás, konyhai előkészítésben segítség, portási teendő, udvar és kert rendbentartása. Az elhalt gondozottak sírjainak rendbentartása. Ezekben a munkákban 30 fő körül vesz részt.

A Pomázi Írószer Szövetkezettől bedolgozói munkát kaptunk, filctollak csomagolását végezték 20-an foglalkoztató nővér irányításával.

HORGÁSZ EGYESÜLET

A horgász és a hal kapcsolata azon alapul, hogy a halat zsákmányként kívánja megszerezni, a hal természetesen mást "gondol". Nyilván azt, hogy jobb a vízben lenni, mint a horgász szatyorjában, ez érdekek ütközése ugyan természetes, de a természet és az érdekek a viszonyokat már kialakították, a horgászat ősidők óta mesterség, a hal husa az egyik legfontosabb táplálék fajta, rendkívül egészséges, fehérjédús élelmiszer. Ezt igazolja, hogy a busa husa zsiradékmentes táplálék, a vér koleszterin szintjét csökkenti. A kísérletek igazolják, hogy sok esetben infarktus veszélyét hártotta el, de érrendszeri betegségek megelőzésére is alkalmas, ezért javasolom ennek fogyasztását, még akkor is, ha a csarnokból szeretnénk be. Természetesen minden halfajta husának fogyasztása kiváló egészségvédést jelent.

Pilisvörösvár a hajdani bányászat jóvoltából igazi horgászparadicsomot kínál, az "öttóban" szinte minden, nálunk honos halfajta megtalálható természetes és telepített állapotban is, merem állítani, hogy kiváló horgászvizekkel rendelkezünk.

A horgászat nagyszerű sport, ideget nyugtató, egészséges sportos elfoglaltság, ezt magam és egyesületünk tagjai is határozottan bizonyítjuk. A tréfás kedvű nem horgászok azzal ugratják a horgászokat, hogy a karjuk középtája csupa kék folt, meg, hogy állandóan kitárt karral járnak, mondván, "ekkor halat fogtam". Szívesen vesszük az élcelődést is, hisz addig van sporthorgászat is községünkben. Igaz, hogy a hal kifogása a legnagyobb vágya és élménye a horgásznak, de egyesületünk tagjai nem rabolják a természetet, hanem az örök folyamatosságot is biztosítjuk. Telepítünk, figyelemmel kísérjük a vizek és a halak állapotát, a hal számára fontos életkörülményeket lehetőségeink szerint biztosítjuk, igaz a szűkös feltételekhez mérten, összefogással ezt nagyobb alapossággal, hatékonysággal tehetjük. Fontos, nemcsak a horgászoknak, egyesületi tagoknak, nem tagoknak, hogy védjük a tavak vizeit, a tisztaságot, lépünk fel a környezetrongálók ellen, szemét eldobálók ellen, jelezzük az ilyen káros eseményeket az egyesületnek és az önkormányzatnak is. Szeretném, ha az ujonnan beállított környezetfelügyelők, a tavak vidékére is kiterjesztenék működésüket, rendszeresen jeleznék a káros hatásokat, cselekedeteket.

E soraimmal is arra buzdítanám az érdeklődőket, keressék egyesületünket, vagy személyesen engem is, ismerjék meg lehetőségeinket és munkánkat is.

Sajnos ezt a munkát az Írószjer Szövetkezet ezen a nyáron beszüntette. Tekintettel arra, hogy nekik sincs elegendő munka. Azóta is kerestünk bedolgozói munka lehetőségét, de sajnos eredménytelenül.

Azok a gondozottak akik dolgoznak havi 300-500 Ft munkajutalmat kapnak. Melyből a nővérek segítségével az egyéni kívánságoknak megfelelően ruhát, pipere cikket és egyebeket vásárolnak.

Míndezek figyelembevételével amit elmondtam előtérbe került intézetünkben a foglalkoztatás megszervezése és folyamatos biztosítása. Szükséges ez azért, mert ahogy a kinti élet értelme és rendje az emberi tevékenység és a munka, ugyanezt kell megteremteni az itt élő lakóinknak, hogy ne unalomban és tétlenségben teljenek el a mindennapjaik.

Rádióval majdnem minden szoba el van látva. 8 db televízió, lemezjátszó magnó, diavetítő, különböző tártársasjátékok és egyéb játékok állnak a lakok szorakoztatására.

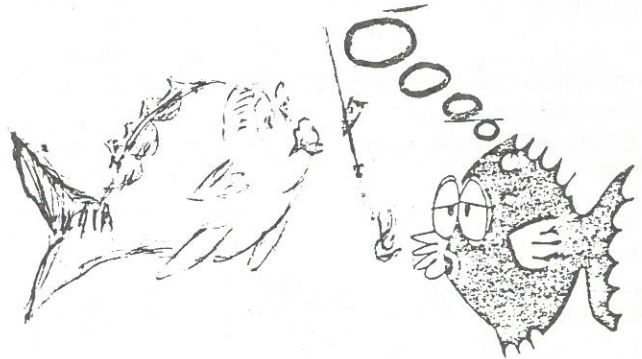
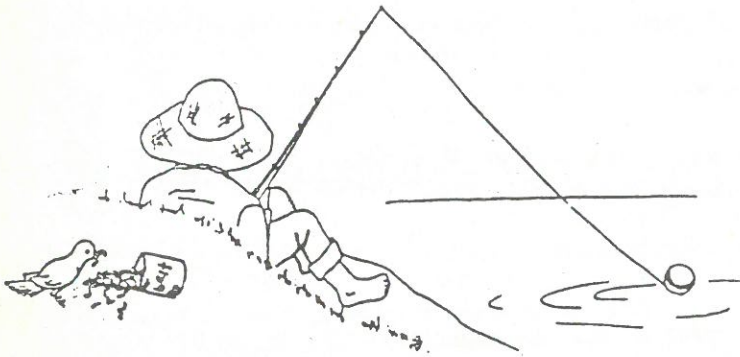
Napi háromszori bőséges, ízletes, házas étkezésben résezesülnek. Az élelmezés jobb ellátása érdekében moslékos sertéshízalással foglalkozunk, itt is segítenek a férfiak közül néhányan.

Minden évban egy napos kirándulást szervezünk, régebben az OEÁ Bányától kaptunk ingyenes buszt, most pedig a COOP Turistnál rendeljük meg. A lakokat elviszük évente egy-két alkalommal az Állatkerbe, Cirkuszba. Kirándulásokat tesznek helyben a Kálváriára, Iluska forráshoz stb.

Havonta egy alkalommal összevont névnap ünnepségeket tartanak, megünnepeljük a Mikulás, a Karácsonyi, a Húsvéti és az Ányák Napi ünnepségeket, ilyenkor a hozzátartozókat is meghívjuk. Megtartjuk a jelmezes farsangi bált.

Havonta egy alkalommal a Rom. Kat. József atya szentmisét tart azotthon lakóinak. Rendszeresen bejár az intézetbe a Ref. lelkész házaspár is Riskó Jánosék.

Igen szép számmal vannak azok, akiket családjuk, hozzátartozójuk évente szabadságra visz. Lakóink hangulata jó, jól érzik magukat. Dolgozóink minden igyekezettel azon vannak, hogy biztosítsák a lakok fizikai, egészségi és lelki gondozását, valamint a hasznos elfoglaltságot, mint egy nagy családban.

*Pontyika, ha nem leszel az enyém
Bekapom a kukacot!*

Beköszöntött az ősz a vizeinken is. Ez ami horgászainknak a legeredményesebb időszaka.

Október végére már alaposan megfogyatkozik a halállományunk. Ezideig csak a kifogásuk folyamatos. Mivel a természetes szaporulat nagyon csekély, ezért telepítéssel kell az újabb esztendőre feltölteni tavainkat. Többnyire hazavihető, méretes pontyokkal. Az egész országban, így nálunk is legkedveltebb sporthal a ponty. Nem véletlenül szeretjük. Kitünő sporthal, mert bátran kap, és a horgon keményen küzd a szabadságért. Akik csak mosolyognak rajtuk, azok nem tudják, hogy egy két kilós ponty hogy meg tudja táncoltatni a horgászt. Sokszorelőfordul, hogy egy két forduló után az ügyetlenül vagy türelmetlenül fárasztó horgásznak búcsút int a horogról leszabaduló potyka, nyomdafestéket nem tűrő szóáradattól kísérve.

November első szombatján került a vizeinkbe 1200 kg ponty és 250 kg keszeg. Bánhalmáról, a ' ' VERDA ' ' Kft-től vásároltuk, 85 Ft/kg-os nagyon kedvező áron. Az egyesületünk egymillió negyvenezer Ft-ot fizetett ki értük. A halakat a vízterületek nagysága szerint arányosan elosztva helyeztük ki. Utána két hét nyugalmi időszak következett, mely alatt a horgászat szünetelt. November 16-án pedig aki a rossz idő ellenére is kimerészkedett a horgász helyére, az szép zsákmánnyal térhetett haza. Kedves sporttársaim jó horgászatot!

Tácsik Géza

a fejtésnél okvetlenül kénezzük. Üveg és műanyagballonokban borkénnel, hordókban kénszelet elégetésével végezzük. Sok káros hatástól megóvjuk borainkat.

Tartsunk szemlét a növényvédőszeres szekrényben, és töltsük fel tetszés szerint. A kinti csapokat és vízvezetékeket víztelenítsük. A víztározókat ürítsük ki, és fedjük le. A csatornákat, lefolyókat tisztítsuk ki. Előkészíthetjük a madáretetőket is, de fogadjuk meg, hogy mindig feltöltsük eleséggel kis barátaink számára.

Kedves kertészkedők, ez már az előbbi hónapokhoz képest már csak szórakozás.

HUMOR

Megy a góbé, vezet egy lovat. Kérdi tőle a másik:

- hova azzal a lúval sógor?
- Viszem az orvoshoz!
- Beteg-e?
- Nem a- . . .
- Vak tán? -
- Nem a- . . .

Akkor minek viszi kend az orvoshoz?

- Hát mer az üvé

Házunk tája,

kertészkedők figyelmébe!

Nem kényeztetett el bennünket az elmúlt hetek időjárása, sokszor már a telet juttatta eszünkbe. Alaposan megnehezítette az utolsó kerti teendőket. Kertünk felásása maradhat tavaszra is, persze csak ha végképp nem tudjuk elvégezni, de a szőlő betakarását semmiképpen ne halasszuk el.

A veteményes kertben az úgynevezett téli vetést végezhetjük. Ezek a zöldségek a petrezselyem, a sárgarépa, a vörös hagyma, a hónaposretek és a zöldborsó. Ezek természetesen nem kelnek ki már az idén, de tavasszal már akkor megindul a fejlődésük, amikor a talaj még megművelhetetlen. Így sokat tettünk a korai szedésükért.

A tározóban ellenőrizzük gyümölcsünket. A leggondosabb raktározásnál is mindig akad 1-2 túlérő vagy rothadó gyümölcs. Ezek eltávolítása nagyon fontos a többi gyümölcs egészsége érdekében. A körtétet is ellenőrizzük, mert most már érésük folyamatos.

A pincénkben az újbort sem szabad magára hagyni. Az első legfontosabb tennivaló a hordók kitöltögetése. Az erjedési úr, ha már nincs szükség rá, megtelik levegővel, mely az újbort számára sok betegség forrása. A töltögetésre hasonló minőségű és hibátlan bort használjunk. Ezt a műveletet 2 hetente később havonta ismételjük meg. Az erjedés után egy hónapra fejtsük le újbortunkat a seprőjéről.

Tácsik Géza

Megy szekérek a szóltan székely, megállítja egy utonjáró, mondja öregapám, mesze van Kolozsvár?

- Nem a- . . .
- Fölülhetnék?
- Üjjön . . .
- Mennék, szekereznek, már csillagos az ég, öreg este van, megkérdezi az utas megint!
- Messze van még Kolozsvár?

"PILISVÖRÖSVÁR MA" a nagyközség lapja, megjelenik havonta

Felelős Kiadó: Botzheim István

Felelős szerkesztő: Dr Havasi László Pilisvörösvár, Szent Erzsébet u. 14.

Készült: a Contur Kft Nyomdájában, Budapest Nagy Lajos kir. u. 110.